

La pau freda es refreda encara més

Rússia intensifica la pressió perquè se l'atenga a Bòsnia i a tot Europa central. Occident respon amb una moratòria electoral.

L'OTAN està disposada a no parlar de l'ampliació cap a l'est durant un any, almenys fins que hagin passat les eleccions presidencials russes i nord-americanes. Als occidentals els preocupa ben especialment l'electoralització que a Moscou se'n pot fer d'una qüestió tan emocional com és l'arribada de l'Aliança Atlàntica a les fronteres russes, especialment a les del Bàltic. La moratòria es faria, doncs, amb l'objectiu de no donar més arguments ni vots al Partit Comunista i al general Lébed en la seva cursa cap a la majoria parlamentària i el poder presidencial.

Però fins i tot als sectors més moderats del Kremlin la moratòria proposada per l'OTAN els sembla poc. Rússia sols es conforma amb la renúncia explícita a l'ampliació atlantista cap a l'est. Renúncia que hauria d'anar acompanyada de la institucionalització de l'equilibri a dos, Rússia-EUA, amb la resta de l'OTAN i de l'Associació per la Pau com a convidats de pedra. Més o menys el model que Moscou voldria veure materialitzat per al control multinacional de la postguerra a l'antiga Iugoslàvia.

Intrigues eslovaques. Rússia ja no influeix a l'Àfrica ni al Sud-est asiàtic ni a Llatinoamèrica i està postergada del procés de pau al Pròxim Orient –tot i que n'és copatrocinadora–, però no està disposada a cedir en qüestions europees. Els aliats occidentals han començat a alarmar-se per les pressions de Moscou de les últimes setmanes. Pressions que han esdevingut amenaces quan han sortit de la

boca del ministre de Defensa Pavel Gratxov. El que es considera cap visible del "partit de la guerra" no ha parat de preguntar-se a què espera Rússia per constituir un nou bloc militar amb antics estats aliats.

Les amenaces van més enllà de la simple retòrica. Després de desdir-se dels tractats d'armes convencionals el mateix Gratxov ha dit que està disposat a fer que l'ex-Exèrcit Roig arribi a tenir dos milions d'homes. També s'han detectat plans de "reajustament" de l'arsenal nuclear. El factor "satèl·lit" no hi falta. Es parla d'una confederació entre Rússia i Bielorrússia mentre que a països de l'antic Pacte de Varsòvia hi ha pors i ambigüitats que en el cas d'Eslovàquia comencen a ser clarament antiatlantistes. Fa poques setmanes el setmanari oficiós *Zmena*

Ni Gratxov, ni Lébed ni els comunistes expliquen com podrien anar més enllà de l'insuportable pressupost militar de 110 milions de dòlars, el 9% del PIB. Ni amb quins mètodes, que no fossin els de l'estat d'emergència i la dictadura, aconseguirien portar a les casernes el 75% dels joves en edat militar que han optat per ser pròfugs i desertors.

deia que l'OTAN no era cap garantia de seguretat. Que en el cas d'un conflicte eslovac-hongarès per la qüestió de les minories, l'Aliança acabaria afavorint Hongria. L'article de *Zmena* acabava dient que les potències occidentals "volien acorralar Rússia".

Tot i que un nou bloc militar rus seria inviable a mig termini, podria tenir repercussions perilloses immediates en la política interna russa. Ni Gratxov, ni Lébed ni els comunistes expliquen com podrien anar més enllà de l'insuportable pressupost militar de 110 milions de dòlars, al 9% del PIB. Ni amb quins mètodes, que no fossin els de l'estat d'emergència i la dictadura, aconseguirien portar a les casernes el 75 per 100 dels joves en edat militar que han optat per ser pròfugs i desertors.

Llibert Ferri

ARXIU

